

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

PROPRIETATEA

„Reuniunii economice în Orăştie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi insertiunile se plătesc înainte.

Dela Reuniune.

Prelegeri economice în Căstău.

Duminecă în 15 Dec. n. c. după amiază au ieşit din partea Reuniunii economice, economul ei Const. Baicu şi membrul comitet. Ioan Fleşeriu, în comuna vecină Căstău, la o prelegere economică.

Prelegerea s'a ținut în școală, participând la ea până la 50 oameni frunțași în frunte cu preoții și cu harnicul lor învățator.

Adunarea a fost deschisă de preot-cap. din loc *Nic. Andrei*, bineventând pe prelecători, arătând în liniamente gen. scopul venirii lor și recomandând celor prezenți a fi cu atențiunea cuvenită.

Dl *I. Fleşeriu* a preles despre cele trebuincioase la sădirea pomilor toamna, despre îngrijirea lor peste iarnă, despre lucrările de primăvară, despre cum și pentru-ce trebuie retezate așa crengile și rădăcinile, despre formarea coroanei și despre modul gunoierii și calitatea gunoierului.

Dl *C. Baicu* a dezvoltat mai pe larg scopul nobil al Reuniunii noastre economice, silințele ei de-a încălzi pe membrii ei și prin ei pe toți economii români pentru îmbrătoșarea uneltelor moderne, la cultivarea pământului. Le-a arătat prin exemple vii daunele, ce zilnic sporesc, stând noi și pe mai departe cu mâinile în sin și nepăsători față de invențiunile și înoirile, ce ni-le ofer de-a gata străinii întru cultivarea rațională a pământului. A combătut temeinic zicala: „Cum o trăit tata oi trăi și eu“, aducând drept martor pe însuși tata, care și el se plânge de schimbarea vremilor. A arătat foloasele cele mari, ce străinii știu să tragă din lucrarea rațională a pământului, aducând drept exemplu pe Bulgari, cari dau pentru 1 juger de pământ dela 60 până la 100 fl. arândă anuală, pe

lângă aceasta cheltuelile de arat, sămănat, plivit, recoltat, vândut, de ținerea de servitori, de ținut căruțe cu cai, de plătit dări și aruncuri și altele, — și cu toate aceste cheltueli, scot din pământ atâta, încât mai duc și în patria lor toamna câte 3—400 fl. unul.

A stăruit pentru procurarea de sămânțe potrivite pământului și de soi mai bun, motivându-le, că cutare plantă nu aduce roade bogate în ori și ce soi de pământ. A accentuat cu deosebire rentabilitatea cultivării pomilor de soi nobil, documentându-le clar, că fiecare pom bine îngrijit, prin roada sa, în calcul mediu socotit, corespunde la un capital de depunere de 100 fl., mai vartos că colțul ocoalelor și grădinile economilor noștri și așa stau pustii, sau cel mult dacă produc buciniși și urzici. A făcut cunoscut că Ministrul de agricultură împarte prin Reuniunile economice sume de bani fără sau cel mult cu 4%, în scopul de a-și putea procura singuratici vite de soi mai nobil și prin aceasta de-a se înmulți aceste soiuri și pe la noi, ca unele cu mult mai rentabile și că și Reuniunea noastră se va folosi de acest favor și va împărtași și pe membrii ei. Având acest favor, a îndemnat pe oameni a se face toți membrii la Reuniune, care pe lângă aceasta, mai dă și alte bunătăți și câștiguri membrilor sei. Pentru ca să le facă și mai evident ținta Reuniunii de a exopera membrilor sei câștiguri îndoite, ba chiar și înzecite, după taxa aceea mică de 1 fl., le-a spus lucruri împlinite și nu vorbe goale și anume: un membru cu taxă de 1 fl. a primit în primăvară dela Reuniune 10 altoi gratuit, pe cari dacă i-ar fi cumpărat dela Geoagiu, ar fi plătit drbul cu 46 cr., așa dar el cu florinul lui a câștigat 3 fl. 60 cr., în toamnă, la al doilea transport și-a cumpărat, tot pe temeul acelui fl., alți zece altoi cu câte 14 cr., altoiul, cât costă și pe Reuniune, va să zică și aici a câștigat 3 fl. 20 cr., apoi

alte înlesniri cu unelte economice, cu sfaturi și învățături și alte și alte. Le-a pus la inimă necesitatea cultivării trifoiului și înlesnirile mari, ce Reuniunea face membrilor sei întru procurarea sămânței și alte multe.

În fine le-a mulțămît pentru atențiuneada și punându-le la inimă cele auzite, s'a depărtat fiecare mângăiat, că a putut participa la așa prelegeri.

b.

Dela Reuniunea soră.

Adunarea generală a «Reun. rom. agricole din com. Sibiiului».

Spre a-și face darea de seamă despre munca ce a dezvoltat și despre isprăvile săvârșite în al 13-lea an al vieții sale, «Reuniunea agricolă» dela Sibiiu și-a convocat pe membrii sei în adunare generală în comuna *Aciliu* (l. Seliște) pe Duminecă în 3 Decembrie c. Pe lângă darea de seamă, conducătorii acestei reuniuni folosesc prilejul acesta și pentru de a da economilor noștri din comuna respectivă povețe și învățături spre câștigarea îndemnării la purtarea de economie rațională (înțeleaptă).

În ziua amintită au sosit din partea Reuniunii în comuna *Aciliu*, președintele ei dl *Dimitrie Comșa*, secretarul ei dl *Victor Tordășianu*, și controlorul ei dl *Emil Verzariu*. Din comunele învecinate: Seliște, Tilișca, Gurariu etc. deasemenea mai mulți domni, între cari amintesc pe neobositul domn primpretor cercual *Petru Drăgici* și dl protopresbiter *Dr. Ioan Stroia*. Acilenii, aprețiind după merit nisuințele acestei reuniuni, au făcut oaspeților sosiți o primire dintre cele mai frumoase și călduroase, cu banderiu, poartă de triumf și altele.

Ședința a fost deschisă în biserică, care pe lângă oaspeții sosiți din comunele vecine, era îndesuită de popor!

din comună, care a alergat aci cu mic cu mare.

Frumosul cuvânt de deschidere al dlui președinte, precum și darea de seamă despre munca și isprăvile reuniunii în anul 1900, făcută de dl secretar au fost ascultate cu deosebită atențiune.

Din bogata dare de seamă amintesc următoarele: Conducătorii acestei reuniuni au ținut 8 prelegeri populare economice în Seliște și două întruniri agricole în comunele *Ilimbav* și *Deal*. A arangiat o expoziție de vite în *Mercuria*, cu care privilegiu a împărțit premii în sumă de 200 cor. A dăruit unui membru al ei, economului Petru Sopă din Fofeldea o vițea de soiul Pinzgau pentru a contribui prin aceasta la răspândirea acestei rase de vite. Membrilor din comuna Sebeșul-de-sus le-a dăruit câte un altoi măr patul, ear la mai mulți membri și la diferite școale a distribuit peste 17 mii de pădureți (meri, peri, gutui și cireși). Asemenea a dăruit semințe de diferite soiuri de nutrețuri în preț de 200 cor., ear prin mijlocirea reuniunii și-au procurat foarte mulți locuitori din alte comitate, semințe de acestea. A dăruit mai multe familii de galițe Plymouth-Rocks (englezești) precum și ouă de acest soi.

Tovărășiile agricole și însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen de prin singuraticile comune, cari s'au înființat la îndemnul și cu concursul reuniunii, aproape toate lucrează cu spor întru ridicarea nivelului moral și material al societărilor.

Numărul membrilor reuniunii a trecut peste 600, ear averea a crescut aproape la 10000 cor. bani gata, afară de prețul mașinilor și uneltelor economice ce le are reuniunea.

Punctul cel mai însemnat al adunării generale a fost fără îndoială prelegerea dlui președinte despre *cultura viței de viie și a vitelor*.

Ocupațiunea principală a poporului din Aciliu e viieritul, care, norocoși fiind de a avea bună recoltă chiar în anii când prețul vinului era foarte mare, i-a ridicat la bunăstare. Urmările acesteia se și ved, având locuitorii case bune de piatră, străzi pardosite, drumuri bune, școală frumoasă cu 2 posturi de învățători și un fond pentru edificarea unei noue biserici în sumă de 16000 cor. în bani gata... nu pe la oamenii din sat etc.

Amintesc o pățanie a locuitorilor nu numai din această comună, ci și a celor din celelalte comune, cari se ocupă cu viieritul, din care pățanie poate trage învățătura și alți viieri de pe ai-rea. Anume: în comitatul Sibiiului stropitul viilor contra peronosporiei e obligatoric. În anii trecuți, când dirigătorii au ordonat aceasta, s'au iscat adevărate revoluții contra acesteia. Îndârjirea poporului nostru în multe comune a mers așa de departe, încât mai bine au plătit amende mari bănești, de cât s'și stropească via. Recolta anilor din urmă, înțeleg pe a celor cari au stropit, căci cei cari n'au făcut aceasta n'au cules nici o botă, i-a convins pe

toți despre binele și folosul stropitului, încât și cea din urmă babă din sat azi binecuvântă pe domnii cari i-au silit să stropească.

Dl Comșa în prelegerea d-sale a arătat primejdia cea mare ce amenință toate viile din Ardeal, filoxera, și spre a găsi pe locuitorii comunei pregătiți îi îndeamnă ca de pe acum să-și creeze o grădină, în care să prăsească viță americană.

Pentru-ca munca vierului să fie și mai rentabilă îi îndeamnă ca pe viitor să cultive și să introducă în viile lor *vițe pentru struguri de mâncare* cari în comerț sunt mai cu preț.

În partea prelegerei despre economia vitelor arată că soiul de Pinzgau e mai bun, mai cu preț ca alte soiuri și în legătură cu aceasta vorbește și despre cultura nutrețurilor măestrite, în special a trifoiului.

Instructiva prelegere, care a ținut aproape 2 ore, a fost ascultată cu atențiune și d-lui Comșa i-a succes a convinge pe ascultători de adevărul conținutului ei. Dovadă despre aceasta este că locuitori comunei Aceliu, au declarat că se vor nisui a-și înființa grădina (pepiniera) de viță americană, și a urma și celorlalte sfaturi, căci ei sunt pe deplin convinși că »domnii dela aceasta tovarășie numai binele le doresc«! Dovadă e mai departe că din îndemn propriu deja mai mulți inși s'au înscris de membri și alți și mai mulți le vor urma acestora, »numai s'și vândă vinul din pivniță«. (Pe aici

FOIȚĂ

In Ghețuri

— Fantazie —

Povestirea mea are loc în Laponia nordică, țeara ghețurilor și a zăpezilor vecinice. Tînăra și ciudata pereche Aldjax, părăsind Londra, hotărî drept călătorie de nuntă, se facă ocolul pământului. După ce străbătură jumătatea globului ajunseră aci și avură pofta de a se aventura în nord ca să admire aurora boreală și să vadă urșii albi și focile grase. Intovărășiți de o caravană numeroasă de blăni și de câni trebuincioși, înaintau mereu spre nord. Cerul plumburiu și trist ca un mormânt părea așa de jos, că le atinge capul. Zăpadă

argintie strălucea având o lumină albă palidă; ear' deasupra călătorilor pluteau nurașii albi provenind din înghețarea aburilor ce expirau. Tînăra Ema în sania mică dusă de doi câni cenușii avea ori-ce întâișare afară de cea omenească. Talia sveltă și delicată, gurița mică și voluptoasă, fața palidă și albă, totul era învălit în blană; numai în dreptul ochilor două găuri mici lăsau să pătrundă lumina. Părea o clae de strujeni acoperiți cu promoroacă. În urma ei veneau încă cinci sâni scârțîind ascuțit de gerul ernei. Aldjax se apropie de ea.

— Cum te simți, Ema?

— Bine. Prea bine!

— N'ai înghețat?

Ea rizînd copilărește în blană:

— O, încă nu!

— Mai mergem?

— Înainte! înainte!

Dar' drumul deveni din ce în ce mai greu. Munți și dealul de zăpadă li-se iveau în cale și numai cu multă greutate puteau să străbată. Urșii albi încep a se arăta. O namilă mare se prăvale repede la apropierea lor și se perde în depărtare. De trei zile de când mergeau prin câmpia de zăpadă, acesta era întâiul urs ce li-se ivise în cale. Ema cercă să se scoale să-l vadă cum fuge, dar' căzu de greutatea blănilor ce o coplesiau.

Aldjax apropie sania lui de-a ei și dându-se jos părea un urs în două picioare.

— Ce vrei drăguță?

Și se așază în sania ei. Ea căutând să-i strîngă mâna, o mână uriașă din pricina blănei:

— Nu-i așa, că fără tine n'ași fi

să simte mare lipsă de neguțatori de vinuri. Din buna recoltă din acest an, aproape nimic n'au putut vinde bieții viieri).

După ședință a urmat în sala școlii un prânz comun, la care pe lângă oaspeți au luat parte și toți fruntașii comunei.

Era deja sară când rënd pe rënd oaspeții se depărtară, ducând în inima lor, de sigur cele mai bune impresii și mângăerea că au putut fi prezenți la un act, la care privilegiu frații economii Acileni și-au îmbogățit mintea cu multe practice și folositoare cunoștințe, și au văzut cu proprii ochi munca prețioasă ce o desvoaltă, și folosul ce-l mare ce-l are poporațiunea noastră de harnică »Reuniune de agricultură«.

dam.

Pomăritul și legumăritul aprețiat în România.

(Urmare și fine).

Eată cum glăsuiește un cercetător al Nordului depărtat și plin de ghiță în privința țeranului din Finlanda:

„Acolo vieța e grea și lupta după pâne se aseamănă cu o neîntrecută goană după pradă, căci pământul e tare și soarele scump. Departe în fundul unei păduri, țeranul abea poate deșteleni un petec de pământ, după ce-a scos rădăcinile arborilor și a des-

văzut nici-odată cum fug urșii albi? Nici-odată n'ași fi avut senzația fricei îngrozitoare ca acum. Gândeam: dacă bestia se repede la noi? Suntem pierduți.

Aldjax arătând pușca.

— Tu știi că sunt un vânător încercat și nu mi-e frică. Imi pare reu că ursul a fugit, altfel aș fi avut o blană de admirat. Dar' se ne întoarcm. Inoptează și firigul crește, crește mereu.

— Nu! Aurora boreală! Aurora!

Unul din oamenii lor se apropie de sanie, zicând:

— La noapte vom avea furtună, se ne oprim aci până va trece.

In adevăr un munte de zăpadă era în fața lor având la poale un fel de scobitură destul de încăpătoare. Acolo ei ar fi putut înfrunta ușor lupta cu apropiata furtună. Drept ori ce

„gropat pietrele; trec ani până se poată face din acest pământ pietros un pământ bun de hrană, și când această muncă a fost isprăvită, cu multă trudă trebuie să-și care cu spinarea sămânța la ogor, căci cu carul sau cu calul nu poate pătrunde până acolo. Acolo toate elementele, ca: bruma, ipundații, prăbușiri, etc. sunt dușmani omului și toate îi tură câte o părticică din produsul acelui pământ sêrac pe care omul nici nu-l poate ajuta cu îngrășăminte. Numai spice sêracicioase și rêslețe rêmân în picioare până la seceriș, și secerișul se face când pânea nu e încă uscată, pentru-că vara e scurtă, ear' grăunțele adunate trebuie coapte în sobe. Nu sunt mori și grâul trebuie măcinat cu mâna sub pietrele așezate în tinda colibei“.

Și cu toate acestea, locuitorii acestor țeri trăiesc mulțumiți, nu s'au plâns nici odată de miserie; ei s'au plâns și se plâng de pământ și de elementele naturei potrivnice muncii lor, pe când în țara noastră unde toate ne sunt pretene, unde pământul, apele și soarele ne stau în ajutor, unde avem câmpii îmbelșugate, văi mănoase, țeranii nostri s'au plâns și se plâng de miserie, ear' muncitorii de nedreptate. În alte țeri mult mai rêu înzestrate dela natură, atât plugarul dela țară, cât și muncitorul dela oraș, stau mult mai bine ca la noi și nu se plâng nici odată de miserie, *pentru-că se folosesc de toate mijloacele și produsele țerii lor!*

Nu-și poate cineva închipui ca un locuitor dela țară să-și vînză grâul și

rêspons Ema goni sania pe lângă coasta muntelui depărtându-se de tovarășii lor.

Vântul a început deja să urle. Un muget asemănător unei turme de tauri răniți rêsună în depărtare și pare că se apropie din ce în ce. Un val de zăpadă trecu pe la spatele lor împedându-le vederea. Nu se mai zărea decât foarte puțin. Atunci Ema opri sania și se uită în urmă, dar muntele de zăpadă se spulberase. Pe deasupra lor zburau valuri de zăpadă și uraganul urla înfiorător în pustia nemărginită de îngheț. Bezmetici de cele-ce se desfășurau înaintea lor, neștiind încotro merg, nici ce va fi cu dânșii, înaintau în neștire orbiți de viscolul ce cădea cu furie. Deodată câinii se opriră. Un urlet de bucurie le eși din gâtlee. Aldjax ându-se jos pipăi cu pușcau

porumbul, pentru a cumpăra ceapă, usturoiu, cartofi, morcovi, etc. produse tot ale meseriei sale și care sunt neapărat de lipsă pentru casa sa, în loc ca acești bani să-și întrebuințeze pentru cumpărarea altor lucruri trebuincioase, fie pentru îmbrăcăminte, fie pentru casă, lucruri pe care nu le poate avea din meseria sa de plugar.

Țeranii nostri, după cum știți, din cauză că le lipsesc din casă legumele, sunt siliți de multe-ori a mânca mămăligă goală, cu terciu, ori cu ceva pește sărat și stricat, sau o altă fiertură fără nici un gust și fără putere de hrană, sau în cazul cel mai bun sunt nevoiți a cumpăra cu bani scumpi legumele care le-ar putea avea cu multă ușurință în grădinile lor, după cum fac țeranii altor neamuri vecine cu noi.

Este în deobște cunoscut, că pe cât omul întrebuințează ca hrană mai multe soiuri de plante, cu atât câștigă mai multă putere și sănătate, căci din fie-care plantă corpul trage tel de fel de sucuri hrănitore și întăritore. Cine, afară de țeranul nostru în mare parte, nu știe cât de gustoasă e o zamă în care s'au fiert morcovi? Morcovul conține zahăr și alte materii care nu numai că dau gust mâncării, dar' priesc mult și corpului și sănătății; asemenea cartoful, mazerea, guliile, sfecla și în sfîrșit toate legumele.

Câtă sumedenie de bani nu ies din țara noastră numai pentru legumele ce le cumpărăm dela grădinarii

împrejur și dădu de o colibă. Se învârti împrejurii și nimeri întrarea. Aduse câinii cu sania acolo și dând jos pe Ema, intrară. Scăpără să vadă de nu e nimenea. Era pustie! Urme de grăsime de focă arsă și câte-va ciolane mărturisiau că de curând a fost părăsită. Coliba era de ghiță și de zăpadă, un adăpost cam rar în părțile locului. Deshămară câinii, cari obosiți și flămânzi mozoliră puțin ciolanele înghețate și apoi se ghemuiră într'un colț să se încălzească.

Aldjax așeză sania la intrare, ca să nu poată pătrunde nimeni înlăuntru, apoi aprinzându-și luleaua se întinse lângă Ema cercând să doarmă. Pușca era lângă dinsul.

Uraganul uriaș urla îngrozitor în această pustie de îngheț spulberând cu șurință nămeții și clădind cu o iuțeală

sârbi și bulgari, ca: ceapă, varză, cartofi, morcovi, usturoi, etc. și care întrec peste mai multe milioane pe fie-care an?

Pentru sârbi și bulgari cultura legumelor la noi în țară a devenit o în-deletnicire specială, prin care pot a-și înlesni traiul la dârșii acasă și s'a în-rădăcinat credința chiar, că numai ei pot să fie producătorii noștri de zarzavat. Acești grădinari sârbi și bulgari vin primăvara la noi în țară, iau în arândă dela proprietarii sau săteni câte o bucată de pământ în apropierea unui riu sau heleșteu, de care această țară este brăzdată în lung și în curmeziș, se adăpostesc în niște coșare netrebnice și murdare, nu consumă nici un ban în țara noastră, pentru-că dârșii trăiesc mai mult decât modest și se mulțumesc cu legumele ce le produc, ear' toamna pleacă în țara lor, cu milioanele adunate la noi și în bună parte dela țeranii noștri.

În loc ca țeranul dela noi să-și cumpere legumele trebuincioase dela străini, cu bani scumpi și de multe-ori veștede și de calitate rea, ar putea avea tot zarzavatul bun și proaspăt, fără nici o cheltuială simțită, pentru-că toată munca ce se cere la o asemenea grădină se poate face de femei și copiii lor, căci după cum vedem pământul nu le lipsește. În zilele când la câmp nu este de lucru, sau în cele ploioasă de primăvară, vară și toamnă, femeile și copiii pot îngriji grădina de legume fără a păgubi alte interese. Aproape de casă, femeia harnică se poate repezi

însăpăimântătoare munți de zăpadă, netezând cu o îndemănare ne mai pomenită văile și neoprindu-se în nebuna lui alergare decât în șesurile călduroase ale sudului.

Aldjax se deprinsese deja cu mugetul uraganului și adormi zdrobit de oboseală, dar' tînăra lui soție încercă în zadar să închidă pleoapele obosite. I-se părea că o ceată de urși albi s'apropie de colibă și o sgudue din temelii; simțea slaba opunere a colibei și auzea răgetele de bucurie ale bestiilor hămisite. Frica îi mări așa de mult ațîțarea nervoasă, în cât i-se păru că deja o fiară și-a înfipt colții în gîngășul ei trup. Voi să țipe, dar numai un horcăit răgușit zbuclni din gâtul ei alb, căzu în nesimțire.

Un clocot neînțeleș, lugubru, prevestitor de moarte se deslușea din

și în celelalte zile, când are alte lucrări, în ciasurile libere, pentru a plivi sau săpa în grădină; chiar bărbatul are atâtea zile când nu face nimic, și ar putea prea bine să dea puțină grijă și muncă pentru această a doua vacă cu lapte, la casa fie-cărui țeran.

În dorința ce am de a vedea aplicată și această îmbunătățire printre locuitorii de pe »Domeniul Coroanei« și în convingerea, că vom fi urmați și de alții, am întocmit un regulament pentru grădinile școlare, prin care se prevede premiarea celor mai merițoși învățători cari vor obține rezultate mai frumoase. Vă trimet aci alăturat un exemplar din acest regulament și vă invit a-l aduce la îndeplinire în toate amănuntele, ținându-mă în curent despre tot ce veți face în această privință.

Am credința că prin stăruință, muncă și răbdare vom isbuti a introduce printre țeranii noștri și cultura legumelor, alături cu aceea a pomilor roditori, ceea-ce în mare parte va contribui la îmbunătățirea stărei lor materiale, pentru a cărei îndeplinire atât de mult dorită de Suveranii noștri, trebuie să depunem toată rîvna și dragostea noastră.

Aceste idei, expuse în circulara de față, se căutați a le propaga prin toate mijloacele, în toate întreținerile ce aveți cu locuitorii atât D-Voastră cât și preoții și învățătorii; D-Voastră eșiți toți din școale speciale de agricultură, vă este ușor a le expune. Mai mult: pe toate »Domeniile Coroanei« există câte una

frământările furtunei ce se zbuclia afară. Părea că uraganul și-a mai potolit furia; dar nu, el își strînse bine rîndurile puțin împrăștiate și se repezi din nou urlând însăpăimântător, smulgînd troianul uriaș ce-l clădise la intrarea colibei și ducîndu-l în depărtare, șuerând ascuțit, asurzitor ca mii de mașini cu vapor. Sunete de clopot dogit răsuna în urma lui.

Aldjax se deșteaptă din toropiala în care căzuse și pe jumătate adormit crezu că e în patria lui, culcat lângă iubita lui nevestă. Făcînd o mișcare îi peri din minte închipuirea în care-l legănase somnul. Ridică puțin blana de pe ochi și totul părea învălit în ceață. Lângă dînsul era o blană uriașă. Cearcă să se scoale; dar' simțea că-și perde căldura. Întinse mîna îmblănită și numai atunci își veni în fire. Sări în

sau două societăți culturale, unde se fac conferințe, mai cu samă în timpul iernei. Vă este dar lesne ca conținutul circularilor care vă trimet să fie mai dezvoltate și expuse în conferințele care se țin acolo. Revin în această privință și asupra celor cuprinse în circulara trecută față de locuitorii cari trăiesc cu soțiile lor necununați la Biserică și la Primărie, să nu adăstați timpul până să se facă contractele de învoeli agricole, ci de acum să răspândiți acele idei printre locuitori.

Administrator

Ion Kalinderu.

Raportul general

al

„Reuniunii rom. de agr. din comit. Sibiuului“

pe

— anul 1901. —

Onorată adunare generală!

Comitetul D-Voastră, reales pe un nou period statutar de 6 ani în adunarea generală, ținută la 30 Decembrie n. a. tr. în comuna Sadu, își ține de plăcută datorință a Vă raporta despre activitatea Reuniunii noastre din anul 1900, care este al 13-lea an de existență, următoarele:

Prelegeri economice populare și întruniri agricole.

Viul interes, ce-l arată populațiunea noastră din comitat față de Reu-

sus, scutură puțin corpul Emei și vîzînd că nu se mișcă, crezu că doarme. Își aprinse luleaua. La scăpărătura cremenei zări câinii tot în acelaș colț dormind covrigiți unul lângă altul.

Uraganul se mai potolise; își săcătuiase toată vlaga în sfortărea ce o făcuse la urmă și gârbovit ca un bătrân, abia mai suflă un vînt subțire pe gura-i înghețată.

Aldjax socoti că eșind să caute caravana se va înapoia mai înainte de a se deștepta Ema, căci ea n'ar fi putut umbla pe jos multă vreme. De aceea însoțit de un câne porni în căutarea caravanei. Nu știa în ce parte să se îndrepte pentru a-și găsi tovarășii de călătorie. Își aminti că a făcut ocolul colibei înainte de a-i nimeri intrarea; încunjură odată coliba; dar' nu-și putu da samă unde se află. În-

niunea noastră și prin aceasta față de lucrările folositoare, ce ea le pune în favorul bine priceput al înșiși agricultorilor la cale — s'a manifestat cu deosebire la cele 8 prelegeri populare economice, ținute de noi în comuna Seliște, cum și la întrunirea agricolă din comuna Ilimbav și Deal, cele dintâiu subvenționate de stat.

Mai înainte de-a intra în amănunțele acestor întruniri, ținem să amintim, că Inaltul minister r. u. de agricultură, mâneacă delă adevărul constat pe baza experiențelor, că prelegerile economice numai acolo au avut rezultate bune și durabile, unde prelegerile s'au ținut în mod sistematic în tot cursul, sau în 1—2 luni de iarnă, și unde anumite rami de economie au fost tractați în 5—10 prelegeri — a pus la cale ținerea în lungul și latul țării a câte unui curs de prelegeri populare economice mai lung și sistematic. Organizarea prelegerilor populare economice din cercul de activitate al Reuniunii noastre pentru a. tr. a concretizat Reuniunii noastre.

În acest respect, subsemnatul comitet central, în conțelegere cu onorabila comisiune economică comitatensă, stabilind programul (planul) detaliat al prelegerilor, — a ales pentru ținerea prelegerilor comuna Seliște și a desemnat ca prelegători pe subscrisul president, pe membrul comitetului, dl Romul Simu și pe membrul comisiunii economice comitatense, totodată membru

torcându-se înapoi pe partea opusă, își amintea că era un munte de zăpadă; pe când acum un luci nemărginit. Cănele se uită ținută în ochii lui și văzând că nu se hotărăște în ce parte s'apuce, se deslipi de lângă dînsul îndreptându-se spre sud-vest. Aldjax se luă pe urma lui. Rătăci așa multă vreme fără să întâlnească o ființă în această stăpânire a înghețului.

Tovarășii lor îi căutară și fiindu-le frică să nu-i troenească uraganul, înjhebară o colibă din săniele lor, o astupară cu zăpadă și așteptau în liniște să treacă furia furtunei.

Cănele rămas singur în colibă începu să urle înfiorător de foame și de singurătate. S'apropiă de Ema și trăgându-o de blană urlă lângă dînsa așa desnejdăduitor, încât s'ermana femeie își veni în fire și sări în sus spăriată.

pe vieță al Reuniunii noastre, dl Ioan de Preda, avocat.

Vrednicii fruntași din Seliște, cari nici când nu ne-au lipsit de valorosul lor sprigin, când vorba a fost de afacerile Reuniunii noastre, acceptând și ei programul nostru, au pus cu multă prevenire la dispoziția prelegătorilor sala festivă a școlii capitale de acolo și în același timp au îndemnat populațiunea din localitate și din comunele învecinate la participare.

Presidentul nostru a ținut în total 4 prelegeri și anume la 28 Ianuarie, la 4, 14 și 25 Februarie n. a. tr. Seria prelegerilor începute prin dl president cu tractarea temei »Despre prăsirea pomilor«, a complectat-o cu prelegeri despre »Cultura pomilor«, despre »Culesul și păstratul poamelor«, și-a încheiat-o cu tractarea obiectului despre »Întrebuințarea poamelor«.

Colegul nostru, dl Romul Simu, a întreținut numărul auditor în două prelegeri populare cu subiecte din stupărit. Prelegerile sale dl Simu le-a ținut la 4 și 11 Martie n. În prima a vorbit despre »Rentabilitatea stupăritului. Regina. Albinelă lucrătoare și trântorii. Nutrirea și activitatea albinelor (faguri — miere). Coșnițele obicinuie (imobile). Stupina«. În a 2-a despre »Coșnițele mobile. Coșnițele mixte. Morburile și inimicii albinelor. Recuise de stupărit. Lucrări de primăvară în stupină. Din acest privilegiu, dl Simu a prezentat și în practică pe lângă alte recuise mașina de stors miere.

Cănele se gudură lângă ea privind-o cu ochii lui umezi și prietenoși. Uimită, se uită în toate părțile, dar' Aldjax nu era nicări. Crezu că e afară să vadă dacă s'a potolit uraganul. Speranța aceasta o mângăia. Hotărî să se înapoeze. Voia să-și roage bărbatul s'orte că l'a adus prin pustietățile astea, făgăduind că pe viitor va fi cuminte. Dar' el nu mai venia! În singurătatea îngrozitoare frica îi săgată creerul: dacă Aldjax e mort? Dacă îl vor fi mâncat urșii? Dacă îngrozitorul uragan îl va fi culcat în patu-i înghețat? — Gândurile aste năpraznice o chinuiră mult. — Pentru cine să moară el? Pentru dînsa! Apoi ear' să mângăia cu ideea că poate va veni. La ce să-și facă gânduri triste? Il adora! Să-l vadă acum, nu l'ar mai lăsa din brațele ei ferbinți înlănțuindu-l în încheștarea păti-

Membrul pe vieță al Reuniunii noastre, dl I. de Preda a ținut din cele 3 prelegeri cuprinse în program numai 2, împedecat prin morb dela ținerea prelegerii a 3-a. D-sa a ținut prelegerile la 1 și 7 Aprilie n. În prima a tractat despre »Cultura sparangelului și a ciupercilor«, ear' în a 2-a, referindu-se la afaceri juridice, a tractat despre »Testamente și donațiuni în cas de moarte«.

Este de prisos a aminti, că toate prelegerile au fost urmărite cu încordat interes și că ele își vor arăta mai curând sau mai târziu efectul lor asupra populațiunii din partea locului. La prelegerile acestea au asistat în total cam 1669 persoane de ambele sexe.

Diurnele și spesele de călătorie ale d-lor prelegători, cu 112 cor., s'au solvit din suma de 126 cor., ce ni-s'au pus din partea Inaltului minister prin comisiunea economică comitatensă la dispoziție, căruia 'i-am remis 14 cor., menite pentru prelegerea a 9-a, ce nu s'a ținut.

Obicinuiele noastre întruniri agricole, precum am amintit mai sus, le-am ținut în comuna Ilimbav și Deal. Întrunirea din Ilimbav, ținută la 24 Aprilie n. (a 3-a zi de Sfintele Paști), sub conducerea secretarului Reuniunii noastre — privilegiu a dat populațiunii din comună și din jur, de-a se întreține cu anumite întrebări economice de actualitate. Aci s'a vorbit despre nutrețurile măestrite, despre cultura vitelor și s'a insistat cu deosebire asupra în-

mașă. Dar' el nu mai vine! Mîntea-i ațîțată întăiu de neliniște, se aprinde din ce în ce. Singură! Singură în pustia înghețată! E îngrozitor! Frica de necunoscut, de ceva neașteptat, se strecoară în creer! Se preumblă prin colibă în prada celei mai mari ațîțări nervoase, apoi cercând să înlătore sania dela intrare: dacă năvălesc urșii în colibă? De asta sprigini sania mai bine. Se culcă încercând s'adoarmă; dar' gânduri grozave, amestecate cu povestiri fioroase asupra călătoriilor îndepărtate îi ațîțară din ce în ce imaginația inferbentată. Să întoarse cu fața spre perete, tresărind la fie-care șgomot. Cu neputință era să adoarmă! Nervii așa de ațîțați îi păreau vîperea ce-i sug creerul!

Uraganul un minut odihnit începe din nou. Urletul lui întăiu slab, ase-

ființării unei însoțirii de credit sătești, sistem Raiffeisen, a cărei necesitate e adânc simțită. Drept rezultat practic al întrunirii noastre semnalăm, că mulțumită zelului desvoltat de parochul Ioan Alexandru de acolo, însoțirea s'a înființat și în a. c. ea și-a început activitatea, rodnică și binefăcătoare.

La a 2-a întrunire, ținută în comuna Deal, la 3 Iunie n., sub conducerea presidentului nostru, au participat pe lângă totalitatea locuitorilor de acolo, un număr însemnat de fruntași din comunele Rêhău, Reciu, Câlnic, Săsciori, Cut etc. Instructiva prelegere a presidentului nostru despre cultura fênașelor de munte a fost urmărită de asistenți cu mult și viu interes. S'a mai vorbit despre foloasele și însemnătatea tovărășiiilor în genere și a tovărășiiilor agricole în deosebi. Fruntașii comunei sub conducerea harnicului paroch Nicolae Dura de acolo, hotărîre au luat de a pune temeiul unei tovărășii agricole în comuna Deal.

(Va urma)

ȘTIRI DE TOT FELUL

Vămile orașului nostru. În reprezentanța orașenească dela 13 Decembrie, luându-se în desbatere pentru aprobare licitația vămilor orașenești (a pieței și a târgului de vite), — reprezentanța a dat vămile ambelor piețe dlui Sigismund Schull, cu arênda de 14.500 cor. În trecut dl Bidu a fost

mănător unui dangăt de clopot hodorogit, creștea din ce în ce, devenind mai fioros, mai asurzitor.

Emei îi părea că zmulge coliba din temelie, ori că o prăbușește peste dînsa. Sări în sus umblând besmetică prin coliba întunecată și căutând cănele. Il găsi covrigit, hămesit de foame și tremurând din tot trupul. Se lipsi de dînsul înfășurându-l cu brațele-i îmblănite. Era singura ființă împreunată cu dînsa în această feroasă pustietate.

Uraganul urla, urla mereu cu glasul răgușit, luguburu, svîrlind troene uriașe peste coliba de ghiață și trecend pe deasupra-i ca o cavalerie în galop. Ema tresărea clătînindu-i dinții de frică și tremurându-i trupul ca prins de friguri. Aldjax nu mai venea. Într'un trziu i-se păru că cine-va sgărie la intrare și că din urletul uraganului se

dat pentru aceste vămi 17.300 cor., deci au fost acum date cu 2800 cor. mai iettine. (E drept că nainte de dl Bidu, încă aveau cam prețul mai mic de acum).

La pământuri și mori orașul a câștigat mai mult ca în trecut cu 2892 cor. — deci venitele orașului n'au dat napoi, dar' nici de crescut n'au crescut decât cu 92 cor.

Congregație extraordinară comitatensă, pentru restaurarea generală a oficialilor comitatensi, are loc la Deva în 28 Dec. 1901, la orele 9 a. m. Singurul obiect al ședinței este alegerea funcționarilor.

De protopresbiter la Hunedoara a fost întărit prin prea ven. consistor din Sibiu, p. o. d. protopresbiter Avram Pêcurariu dela Ilia.

La *Alba-Iulia* a fost întărit de protopresbiter parochul *Ioan Teculescu*, din Rêșnov.

Un act frumos de pietate. Doamna ved. Maria Iordan Muntean a depus la direcțiunea gimnasiului român din Brașov suma de 200 cor. ca basă pentru un fond cu numele «Iordan Muntean» pentru masa studenților întru amintirea de veci a neuitatului ei consoț, fericitul Iordan Muntean, fost asesor la oficiul orfanal al comitatului Brașov. Primească nobila fundatoare expresiunea celor mai vii mulțămite, ear răposatului să-i facă Domnul parte de

deslușește glasul lui Aldjax. Se repezi să deschidă, dar' un vâl de zăpadă o pâlmuie cu putere. Nu era nimeni. Se întoarse lângă căne; dar' acesta își schimbă culcușul. Inlemni de frică acolo. Văpăi albastre îi jucau înaintea ochilor; trosnete de oase și rinjete de schelete înfiorau coliba. Nu îndrăsnea să facă nici o mișcare. Disperarea se furișă în mintea-i sbuciumată infingându-și într'insa ghiarele nebune. Cu urechia ațintită ascultă cum se deslănțue fie-carel sunet, fie-care notă din pieptul răgușit al puternicului uragan. Din nou i-se păru că o cheamă glasul blând al lui Aldjax. Întăiu nu îndrăsnea să se miște de jos; dar' luându-și inima în dinți s'apropie de intrare, înlătură sania strigând: Aldjax! Aldjax! Nu-i răspunse decât urletul furtunei.

Se întoarse înapoi zdrobită fizi-

eternă odihnă. *Direcțiunea școalelor medii gr.-or. rom. din Brașov.*

Coroane eterne. Întru eternizarea memoriei mult regretatului George Miclea, fost calfă de boltă, vărul seu dl Ioan Apolzan, culeg.-tip., a dăruit fondului veduvelor și orfanilor meseriașilor creat de «Reuniunea sodalilor români din Sibiu» suma de 2 cor.

Contra duelului. Se scrie din Viena că prin un ordin rezervat, comunicat comandelor militare, s'a dispus, că în viitor oficerii numai cu permisiune dela comanda ooncernentă au voie să dueleze. Ori-ce neînțelegere, fie chiar și insulte grave, trebuesc întăiu supuse deliberării comandei, care apoi are să hotărască asupra modalităților de aplanare.

Nouă bancă românească. În Octomvrie a. c. s'a înființat în Liget, com. Timiș, o nouă bancă românească, «Pădureana». Capitalul social e de 20 mii cor. în 400 acții à 50 cor.

Bust lui V. A. Urechia. La Galați s'au deschis liste de subscripție pentru a se ridica în localitate, deocamdată un bust regretatului Vasile A. Urechia.

Știre plăcută. La cursul de 4 luni de *desemn și pictură decorativă* în Sibiu, curs care e în legătură cu școala

cește și moralicește. Vedenii grozave îi năvăleau înaintea ochilor scornite din închipuirea-i halucinată.

Sunete răgușite și nearticulate îi sbucneau din gât amestecate cu sbuciumările furtunei. I-se păru că ear' sgărie cine-va; de frică se ghemui în fundul colibei tremurând. Aiura. Apoi ochii mari deschiși aținteau întrarea, lucind fioros, fața-i galbină și scofilcită, buzele-i vinete și supte îi dădeau o înfățișare hîdoasă. Ema, frumoasa și tinera Ema, era îngrozitoare! Bijbiind cu mâinile în neștire dădu de pușcă, o întinse spre intrare. Ceva se mișcă. Trase. O pară roșie țîșni întovărășită de o pocnitură asurzitoare. Aproape în aceeași clipă un urlet dureros, sfîșitor, eși din gătulejul cânelui împușcat. Într'o stare de prostrație și de zmintire, Ema amestecă urletele ei cu gemetele cânelui în agonie.

industrială, dintre 8 elevi, 7 sunt Români. Din cauză că progresul elevilor români dela acest curs este împedat din lipsa mijloacelor de învățământ, la întreprinderea direcțiunii școlii numite, comitetul central al Asoc. a votat suma de 100 cor. pentru procurarea re-cuisitelor de învățământ pe seama elevilor români lipsiți de mijloace.

Un tun — american. Ministerul de război al Statelor-Unite face experimente cu un tun uriaș cum numai Americanii pot iscodi. Colosul de armă ucigașă are 50 urme lungime și greutate de 100 tone. *Ghiuleaua e de 10 metri în diametru* și conține 100 chilograme de gelatin explosiv. Tunul bate la distanță de cinci chlm. și o singură pușcătură e de ajuns pentru a nimici chiar și cel mai puternic vas de război. Cu acest monstru se fac acum experimente în apropiere de Savannah. Ghiuleaua e aieptată din tun nu prin prav, ci prin aer condensat.

Un țeran cavalier. Dl ministru al afacerilor străine român a adresat Regelui Carol următorul raport: Sire, dl Filimon Dămian, din Nicorești, județul Tecuciu, prin rîvnă pentru pro-pășirea morală și materială a poporului, a clădit în Nicorești, din averea câștigată cu propria sa muncă, un local de școală cu două clase și cu locuință pentru doi învățători, așezând în apropierea ei și o cișmea, a cărei apă

Ea nu mai seamăna cu o ființă omenească. Era o fiară care stă la pândă. Se întinse pe pânțele țintind intrarea cu pușca. De mult sta așa fără să se miște. Afară sgomot și glasuri răsună. Ea tresare. Ochii îi aruncă flăcări, trupul îi tremură, mâna ține strîns pușca. O namilă imblănită se ivește la intrare împingînd sania ce cade cu putere. Nebuna trage. O pocnitură răsună îngrozitor. Aldjax cade scaldat în sânge; pe când uraganul urlă, urlă fioros, împrăștiind cu ușurință nămeții și clădind cu o iuțeală înspăimîntătoare troene uriașe, netezind cu o îndemănare ne mai pomenită văile și neînfrîndu-și nebuna alergare de cât în șesurile călduroase ale sudului; ear' în urma lui se vaită glasuri do-gite de clopot.

Spiru Hasnaș.

limpede a adus-o cu însemnate chel-tueli din depărtare. Cred, că această faptă merită a fi adusă la cunoștință Mai. Voastre ca o mângăere pentru binefăcătorul concetățenilor săi și spre pildă și altor buni patrioți și creștini, ear' ca un semn vedit al înaltei și părintești Maieștiții Voastre bunevoit. Vă rog, cu cel mai profund respect, să acordați dlui Filimon Dămian Or-dinul Coroanei în gradul de Cavalier. Dacă Maiestatea Voastră va aproba această propunere, O rog respectuos, să binevoiască a asemna aici alăturatul proiect de decret...

În urma acestui raport, Regele a binevoit să semneze decretul de decora-re.

Scandal. Un proces interesant s'a deschis acuma în fața tribunalului din Arad din cauza moștenirii, ce a rămas după răposatul *Antonescu*, fost președinte pensionar al scaunului orf. comit. Caraș-Severin. Procesul este între episcopiile de Arad și Caransebeș deoparte și între rudele răposatului de altă parte. *Antonescu a lăsat celor două episcopii suma de 80.000 cor., ear rudelor 20.000 cor.* După înmormen-tare s'a aflat că testamentul a pierit. S'a găsit numai conceptul original, care însă nu e recunoscut de cătră moștenitori. Despre conținutul testamentului dispărut au cunoștință numeroase persoane, — spune «D. T. für Ungarn».

Făina română e tot mai mult prețuită în Turcia. Camera otomană de comerț din Constantinopel a constat în mod oficial, că grăul din România face mare concurență grăului din Anatolia. Mai mult, noul regulament al brutăriilor din Constantinopol obligă pe brutari de a nu întrebuița decât făină română, rusească și indigenă.

O grea osândă. Campbell Bau-nermann, conducătorul partidului liberal din Anglita, vorbind zilele acestea într'o adunare publică despre războiul din Transvaal, a zis:

»Nu mă genez ca pentru caracte-risarea politiceii guvernului să folosesc cuvintele cele mai aspre. Ori ce război este lucru îngrozitor; războiul da cum se poartă însă cu așa mijloace și în așa chip, cum n'ar fi permis să lupte un popor creștin contra altui popor creștin.«

Flotila română de război va fi radical reorganizată. În acest scop dl comandant al marinei militare, colonel Koslinski, lucrează la un memoriu ce-l va prezenta dlui D. Sturdza, care l'a însărcinat cu aceasta. Pe de altă parte la ministerul de război se fac alte lucrări în această privință. Apoi se vor completa efectivele, materialul, ar-mamentul și se vor comanda, după cât aflăm, și nouă vapoare, absolut necesare, pentru a se ridica marina română la nivelul celorlalte state și pentru a se putea face față împrejurărilor.

Istoria unei sinucideri. Cu ani înainte de asta, în Septembrie 1871, s'a sinucis în Londra Montgomery Val-teri, unul dintre cei mai favoriți actori. Sinuciderea a produs cu atât mai mare senzație, cu cât actorul s'era sărbătorit se cununase tocmai cu două zile înainte de sinucidere. Nici prietenii lui mai intimi nu-și puteau explica cazul și s'au răspândit cele mai curioase știri. Acum, după-cum se scrie din Londra, prietenul mai bun al actorului, care se vede era unicul care știa cauza sinu-ciderii, într'un jurnal englez a publicat adevărul. Mica istorie e foarte roman-tică. Cu ocaziunea turneului artistic în Australia, Montgomery a făcut cunoștin-ța unei fete foarte avute, de care s'a îndrăgostit foarte. A și declarat amor fetei, căreia încă i-a plăcut mult actorul. Tatăl fetei era în contra căsătoriei și Montgomery ofensat în ambiție, a părăsit Australia și s'a întors în An-glia. Pe vapor cătră casă a început a face curte unei Engleze, cu care s'a și cununat în Londra. Cununia s'a ce-lebrat în biserica St. Georges la 30 August 1871. Abia la câteva ceasuri după cununie Montgomery primi de-peșă din Melbourne, în care tatăl idea-lului fetei îl provoacă să se întoarcă îndată în Australia, căci fata pierd-pă dînsul, și el nu e mai mult în con-tra căsătoriei. Nefericitul om a petrecut cele două zile ce urmau într'o iritație indiscripțibilă și în urmă cu o pușcă-tură de revolver și-a pus capet chin-urilor sale sufletești.

„*Carte de bucate*“ de Zotti Hodoș; Partea I. 75 cr., Partea II. 28 cr. plus 5 cr. porto postal, se află de vânzare la «Minerva» în Orăștie.

Din însărcinarea „Reuniunii Economice“: Editor și redactor responsabil: Ioan Moța.

Mulțumită publică.

Cu ocasiunea seratei festive, reușită pe deplin, aranjată de corp. învăț. din loc în preșeara Marelui Andreiu, au binevoit a contribui următorii:

Dl Vasilie Domșa 2 cor., d-șoara Eli 1 cor., Nicolae Trif 1 cor., Ioan Fleșer 1 cor., Ilie Căndea 40 fil., Iosif Totoi 20 fil., Iosif Ivașc 30 fil., Spiridon Muntean 40 fil., Totoi Ana 20 fil., G. Brassai 2 cor., N. Brassai 2 cor., N. Inișca 20 fil., Iosif Inișca 20 fil., Toma Moga 20 fil., Pavel Simu 20 fil., Mihailă Iosif 20 fil., Aurel Bârsan 20 fil., Dumitru Daian 40 fil., Vasilie Romosan 40 fil., Iosif Oprița 20 fil., Dona Salomia l. N. 20 fil., Todor Ciurdărescu 20 fil., Nicolae Turdășan 20 fil., George Lazar 20 fil., Bobei Iuon 20 fil., Iuon Căstăian 40 fil., Floarea Budoiu 30 fil., Saveta Ciucurel 30 fil., Dl Ioan Moța 2 cor., Nistor Bădălău 60 fil., Maria Racolța 40 fil., Paladia Trif 40 fil., Simion Brudar 20 fil., Hensiu Iuon 1 cor., Riebel Albert 1 cor., Iuon Taban 40 fil., Franț Deneș 1 cor., George Suciun jun. 40 fil., Adam Adămuț 30 fil., dl Iosif de Orbonaș 2 cor., Dumitru Martin 1 cor., Nicolae Tenase 1 cor. 20 fil., Dr. I. Mișu 5 cor., Dr. Aur. Vlad 5 cor., Dr. Rom. Dobo 2 cor., Ioan I. Vulcu 4 cor., Valer Orbonaș 1 cor., Iuliu Florea 1 cor., George Cușuta 1 cor., George Oprean 1 cor., Partenie Crișan 1 cor. Suma totală 47 cor. 60 fil. Spese 2 cor. 60 fil. Venit curat 45 coroane.

Primească marinimoșii donatori și pe calea aceasta cele mai profunde mulțumiri!

C. Baicu,
inv.-dir.

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete cu câte **30 cr.** la farmacia: **N. Vlad din Orăștie.**

6—7

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 330.000

(92) Depuneri: peste cor. 2.000.000. 35—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8 ^o / _o ;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 ¹ / ₂ , ear' dela corporațiuni culturale cu 6 ^o / _o ;	5) arândează și exarândează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce atacere se poate rezolva verbal în biuorul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1901.

Dirrecțiunea.

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public, că în restaurantul meu servesc numai

„Bere Coroana“

de I-a calitate din fabrica Dreher

(à la Pilsen)

În fiecare zi începere proaspătă de butoiu, totdeauna răcit în gheață.

Servesc cu vinuri excelente și cu cugnă bună, precum și cu

odăi ieftine!

Rugând onoratul public pentru cercetare și spriginire binevoitoare, semnez cu toată stima

Aladar Szatmáry,

ospătarul hotelului „Széchenyi“.

3—

„Minerva“

Institut Tipografic

Orăștie.

☆ Circulare ☆
& preț-curenturi

Note, Bilete de vizită
după plac și cerere
Registre și imprimare
Anunțuri, Compturi și Adrese.
Bilanțuri etc. etc.

Se recomandă a
executa
următoarele :

Opuri, Broșuri și
Placate
Bilete de logodnă și
cununie
Carte și epistole

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pute executa ori-ce comande prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande
din afară se efectuesc
repede!